

Реферат на тему: "Книгодрукування та література"

Тематично-літературні реферати

РЕФЕРАТ

"Книгодрукування та література"

Основою освіти була книга. Книга в Україні була дуже шанована. Подарувати книгу храмові вважалося справою честі.

За умов чужоземного поневолення, коли український народ був позбавлений власної державності, одним із найважливіших факторів розбудови національної свідомості стала рукописна книга. Центром освіти і книг описання в XIV-XVII ст. були монастирі, зокрема Києво-Печерський, Учнівський, Зимненський. Професія переписувача книжок була в пошані.

Книги XIV ст. писались на пергаменті, з XV ст. пергамент замінив папір. Це полегшало і характер оздоблення, і позитивно вплинуло на поширення самих книжок. До видатних пам'яток середини XVI ст. відносяться: "Служебник", "Холмське Євангеліє", створене у 1556-1561 р. у Пересопницькому монастирі на Волині.

Наприкінці XV ст. в Кракові з'являються перші друковані книги. Серед них "Октоїх", "Часословець" та інші. Їхній автор – механік за фахом, німець Швайпальт Фіаль. За переказами, католицький суд спалив накладу книг, а самого друкаря покарав за те, що в такий спосіб пропагував грецьку, а не латинську віру.

Значний внесок у розвиток книгодрукування зробив також білоруський просвітитель і культурний діяч Франциск Скорина. Книги Скорини, зокрема Біблія, були в Україні дуже популярні.

У Львові перша друкарня існувала вже в середині XV ст. Збереглися записи, що в 1460 р. львівський громадянин Степан Дропан для матеріальної підтримки подарував монастирю свою власну друкарню.

У 1572 р. російський першодрукар Іван Федоров прибув до Львова і організував друкарню, в якій у 1574 р. надрукував "Апостол" і грецький "Буквар". А в 1576 р. І.Федоров переїхав до Острога, де надрукував близько 30 творів, а саме – Читанку Божого Слова, Буквар. Найціннішою серед них була Біблія. Пізніше І.Федоров зорганізував братську друкарню, де було опубліковано ряд віршів і драматичних творів.

У Кременці діяла друкарня, що випустила в 1638 р. "Граматику".

У 1639-1667 рр. у Львові, крім братської, діяла друкарня Михайла Сльози, яка видала 42 книги.

З 1615 р. розгорнула свою діяльність друкарня Києво-Печерської лаври, заснована архімандритом Єлисеєм Плетенецьким. За кілька років вона стала найпотужнішою в Україні.

Отже, у першій половині XVII ст. вже працював цілий ряд друкарень, кожна з яких зробила свій внесок у розповсюдження книжкової справи та літератури в цілому.

Найстаршою книгою, писаною тим алфавітом, занесеним з Болгарії, є Остромирове Євангеліє. Ця книжка є дуже цінною. В цій Євангелії заголовки та ініціали були написані золотом, а першу сторінку київського Ізборника Святослав з 1073 року всю написано золотом. Пізніше, в XV-XVII ст., писання золотом на Україні вживалося для прикраси особливо пишних грамот.

У 1897 р. було нараховано 25 тис. рукописних книг.

Навіть тоді, коли друкування книг остаточно, здавалося б, мусило витіснити переписування, але книги переписувалися і списані ходили по руках. Остаточно друкування книг витіснило переписування на Україні лише в другій половні XIX ст.